

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОЛОГІЯ»**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 101 ЕКОЛОГІЯ
галузі знань 10 ПРИРОДНИЧІ НАУКИ
Кваліфікація: Бакалавр з екології**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

28.05.2020 р., протокол № 3

Заступник голови вченої ради

 О.М. Завальнюк

Освітньо-професійна програма вводиться в
дiю з 1 вересня 2020 року

(Наказом в.о. ректора від 5 червня 2020
року № 60-ОД)

Віо

С. А. Конилов

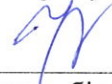
Кам'янець-Подільський 2020 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

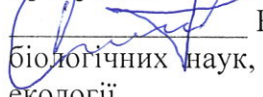
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	10 ПРИРОДНИЧІ НАУКИ
Спеціальність	101 ЕКОЛОГІЯ
Освітньо-професійна програма	ЕКОЛОГІЯ

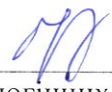
ПОГОДЖЕНО

Декан факультету

Федорчук І.В.,
кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри екології

Розробники освітньо-професійної програми:

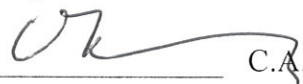

Козак М.І. кандидат
біологічних наук, доцент кафедри
екології

Федорчук І.В., кандидат
біологічних наук, доцент, доцент кафедри
екології

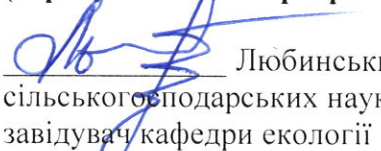
РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор Кам'янець-Подільського
національного
університету імені Івана Огієнка

В.о. С.А. Копилов

**Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)**

Любинський О.І., доктор
сільськогосподарських наук, професор,
завідувач кафедри екології

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. **Любинський О. І.**, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології.
2. **Козак М.І.**, кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології
3. **Федорчук І. В.**, кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології.

Рецензенти:

1. **Міронова Наталія Геннадіївна** – доктор сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри екології та біологічної освіти Хмельницького національного університету.
2. **Стельмах Валентина Вікторівна** – заступник директора НПП «Подільські Товтри».

1. Профіль освітньо-професійної програми Екологія за спеціальністю 101 «Екологія»

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Природничий факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Кваліфікація: бакалавр з екології
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Екологія
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Тип диплому одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат НД № 2391220 Строк дії сертифіката до 01 липня 2020 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, EQF-LLI – перший цикл, FQ-EHEA – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	Сайт університету: www.kpnu.edu.ua
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Формування загальних та фахових компетентностей для застосування у професійній діяльності в галузі екології, охорони довкілля, екологічної безпеки та збалансованого природокористування.	

3 - Характеристика освітньо-професійної програми

<p>Предметна область (галузь знань, додаткова спеціальність / спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Галузь знань 10 Природничі науки Спеціальність 101 Екологія Об'єкт: структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування. Ціль навчання: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. Теоретичний зміст предметної області. Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Застосування концепцій, теорій та наукових методів природничих наук для розв'язання спеціалізованих задач та вирішення практичних екологічних проблем, які характеризуються комплексністю, невизначеністю умов. Методи, методики та технології. Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень; навичками науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності; здатністю до педагогічної та просвітницької діяльності в сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування. Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження. Співвідношення обсягів основних компонент освітньої програми: нормативні навчальні дисципліни – 180 кредитів ЄКТС (75%); дисципліни вільного вибору студента – 60 кредит ЄКТС (25%).</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Програма освітньо-професійна: структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання. Акцент робиться на комплексний підхід до вирішення сучасних екологічних проблем на локальному, регіональному та національному рівнях. Дисципліни та модулі програми засновані на теоретичних знаннях, які тісно пов'язані з практичними навичками. Програма дозволяє студентам набути необхідних навичок в галузі охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми</p>	<p>Підготовка фахівців, здатних вирішувати завдання у галузі екології, охорони довкілля, управління природоохоронною діяльністю, збалансованого природокористування, сталого розвитку та екологічної безпеки.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Забезпечення компетентностей з управлінням природоохоронною діяльністю, екологічної безпеки та збалансованого сталого розвитку суспільства.</p>

4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Бакалавр з екології підготовлений до виконання професійної роботи за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (затверджений наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 30 листопада 2017 року №1744) за такими назвами робіт: інженер з техногенно-екологічної безпеки, інспектор державний з техногенного та екологічного нагляду, технік-еколог, інспектор державний, менеджер екологічних систем, експерт з екології, екологічний аудитор, фахівець з управління природокористування, організатор природокористування. Перелік об'єктів працевлаштування включає наступні об'єкти, але ними не обмежується: державні природоохоронні установи, виробничі підприємства усіх галузей промисловості, органи державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідні установи, випробувально-вимірювальні центри та лабораторії, міжнародні організації та проекти.
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Найбільш поширеними методами навчання та викладання є лекційні, практичні заняття, лабораторні роботи, навчальні практики, підготовка кваліфікаційних робіт. Консультаційні заняття, участь у наукових семінарах і конференціях, стажування та проходження практики є допоміжними формами навчання.
Оцінювання	Звіти про лабораторні роботи, контрольні роботи, тестування, реферати, усні та письмові екзамени, заліки, захист практик та кваліфікаційні роботи.

6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
	ЗК 02 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 03 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК 04 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 05 Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК 06 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК 07 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
	ЗК 08 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	ЗК 09 Здатність працювати в команді.
	ЗК 10 Навички міжособистісної взаємодії.
	ЗК 11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК 12 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК 13 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ФК 01 Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
	ФК 02 Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.
	ФК 03 Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 04	Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.	
	ФК 05	Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.	
	ФК 06	Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.	
	ФК 07	Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.	
	ФК 08	Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.	
	ФК 09	Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.	
	ФК 10	Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.	
	ФК 11	Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.	
	ФК 12	Здатність до опановування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.	
	ФК 13	Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.	
	ФК 14	Здатність аналізувати та прогнозувати особливості впливу екологічних факторів на організм людини, змін у стані здоров'я населення в зв'язку із забрудненням довкілля, адаптаційних можливостей людини до впливу небажаних чинників.	
	ФК 15	Здатність до використання принципів побудови екологічно безпечних схем виробництва, технологій відновлювальних і нетрадиційних джерел енергії та перспективи їх застосування.	
	7 - Програмні результати навчання		
		ПРН 01	Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.
		ПРН 02	Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.
ПРН 03		Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.	

ПРН 04	Використовувати принципи управління на яких базується система екологічної безпеки.
ПРН 05	Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.
ПРН 06	Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.
ПРН 07	Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.
ПРН 08	Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
ПРН 09	Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
ПРН 10	Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.
ПРН 11	Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.
ПРН 12	Брати участь у розробці та реалізації проєктів, направлених на оптимальне управління та поведження з виробничими та муніципальними відходами.
ПРН 13	Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.
ПРН 14	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.
ПРН 15	Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проєктів.
ПРН 16	Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.
ПРН 17	Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.
ПРН 18	Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.
ПРН 19	Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.
ПРН 20	Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

	ПРН 21	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.
	ПРН 22	Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.
	ПРН 23	Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.
	ПРН 24	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ПРН 25	Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
	ПРН 26	Уміти проводити якісний і кількісний аналіз води, повітря, ґрунту, відходів, продуктів харчування та аналізувати й приймати рішення щодо відповідності нормативам якості.
	ПРН 27	Володіти методами аналізу впливу факторів довкілля на людський організм; діагностувати небезпечні екологічні фактори та механізми їх дії; прогнозувати можливі негативні зміни.
	ПРН 28	Володіти методами проектування природозаповідних територій та вміти визначати оптимальний режим збереження заповідних екосистем та біорізноманіття.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова КМУ від 10.05.2018 № 347). Керівник проектної групи: Любинський О. І., доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології; Члени проектної групи: 1. Козак М.І. кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології; 2. Федорчук І. В., кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри екології.
Матеріально-технічне забезпечення	Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів і лабораторій. Матеріально-технічне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія і відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова КМУ від 10.05.2018 № 347).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт К-ПНУ імені Івана Огієнка http://kpnu.edu.ua/; - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - система дистанційногонавчання «Moodle»; - електронна бібліотека http://library.kpnu.edu.ua/; - навчально-методичні комплекси дисциплін. - програми практик
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Угоди про академічну мобільність укладені з такими закладами вищої освіти: стажування 2012 р. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2012 р. Хмельницький національний університет, 2013 р. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.
Міжнародна кредитна мобільність	Немає.
Навчання іноземних здобувачів вищої	Немає.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Екологія»

Назва навчальної дисципліни		Кількість кредитів / годин навчальних ЄКТС вивчення дисципліни	Форма підсумкового контролю
1. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ			
Дисципліни загальної підготовки			
ЗП 01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3/90	екзамен
ЗП 02	Історія та культура України	5/150	екзамен
ЗП 03	Іноземна мова	8/240	залік, екзамен
ЗП 04	Соціально-політичні студії	3/90	екзамен
ЗП 05	Філософія	3/90	екзамен
ЗП 06	Фізична культура	3/90	залік
ЗП07	Біологія	6/180	екзамен
ЗП08	Хімія	8/240	екзамен
ЗП09	Фізика	4/120	залік
Дисципліни професійної підготовки			
ПП 01	Вступ до спеціальності	5/150	залік
ПП 02	Загальна екологія та неоекологія	10,5/315	залік, екзамен
ПП 03	Гідрологія	4/120	екзамен
ПП 04	Геологія з основами геоморфології	4/120	залік
ПП 05	Економіка природокористування	4/120	залік
ПП 06	Ландшафтна екологія та геоінформаційні системи	7/210	екзамен
ПП 07	Моніторинг довкілля	5/150	екзамен
ПП 08	Техноекологія	5/150	екзамен
ПП 09	Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище	7,5/225	екзамен
ПП 10	Екологічна безпека	4/120	екзамен
ПП 11	Оцінка впливу на довкілля	5/150	екзамен
ПП 12	Заповідна справа	4/120	залік
ПП 13	Урбоекологія	4/120	залік
ПП 14	Екологія людини	4/120	залік
ПП 15	Природоохоронне законодавство та екологічне право	4/120	залік
ПП16	Основи наукових досліджень	3/90	залік
ПП17	Екологічна генетика	4/120	екзамен
ПП18	Метеорологія та кліматологія	4/120	екзамен
ПП 19	Екобіотехнологія	5,5/165	екзамен
ПП20	Інформатика та системологія	4/120	залік
ПП21	Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища	5/150	екзамен
ПП22	Математичні методи дослідження довкілля та банки екологічної інформації	4/120	залік
ПП 23	Практика:		
ПП 23.01	Загальноєкологічна навчальна практика	4,5/135	залік
ПП 23.02	Ландшафтна навчальна практика	4,5/135	залік
ПП 23.03	Виробнича практика із заповідної справи	6/180	диф.залік
ПП 23.04	Виробнича переддипломна практика	6/180	диф.залік
ПП24	Курсова робота з загальної екології та неоекології	1/30	диф.залік
ПП 25	Курсова робота з моніторингу довкілля	1/30	диф.залік
ПП 26	Дипломна робота	6/180	

ПП 27	Атестація	1,5/45	
	2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ		
	ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА		
	Вибір з каталогу		
ДВС 01	Дисципліна 1	4/120	залік
ДВС 02	Дисципліна 1	4/120	екзамен
ДВС 03	Дисципліна 1	4/120	екзамен
ДВС 04	Дисципліна 1	4/120	залік
ДВС 05	Дисципліна 1	4/120	залік
ДВС 06	Дисципліна 1	4/120	залік
ДВС 07	Дисципліна 1	4/120	екзамен
ДВС 08	Дисципліна 1	4/120	залік
ДВС 09	Дисципліна 1	4/120	залік
ДВС 10	Дисципліна 1	4/120	екзамен
ДВС 11	Дисципліна 1	4/120	залік
ДВС 12	Дисципліна 1	4/120	екзамен
ДВС 13	Дисципліна 1	4/120	залік
ДВС 14	Дисципліна 1	4/120	екзамен
ДВС 15	Дисципліна 1	4/120	залік

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент

освітньо-професійної програми

1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
Формування загальних компетентностей							
Іноземна мова					Соціально-політичні студії 3 кред		
2 кред.	2 кред.	2 кред.	2 кред.				
Основи наукових досліджень 3 кред	Історія та культура України 5 кред	Українська мова (за професійним спрямуванням) 3 кред			Філософія 3 кред		
Фізична культура		Фізика 4 кред					
1,5 кред	1,5 кред						
Біологія 6 кред	Хімія 8 кред						
Формування спеціальних компетентностей							
Вступ до спеціальності 5 кред	Ландшафтна екологія та геоінформаційні системи 7 кред	Гідрологія 4 кред	Екологічна генетика 4 кред	Моніторинг довкілля 5 кред	Техноекологія 5 кред	Економіка природокористування 4 кред	Оцінка впливу на довкілля 5 кред
Загальна екологія та неоекологія		Геологія з основами геоморфології 4 кред	Математичні методи дослідження довкілля та банки екологічної інформації 4 кред	Заповідна справа 4 кред	Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища 5 кред	Екологічна безпека 4 кред	Екобіотехнологія 5.5 кред
5 кред	5,5 кред						
Метеорологія і кліматологія 4 кред		Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище		Урбоекологія 4 кред		Екологія людини 4 кред	
		3 кред	4,5 кред	Інформатика та системологія 4 кред		Природоохоронне законодавство та екологічне право 4 кред	
Вибіркові компоненти							
		Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред
		Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред
			Вибір з каталогу 4 кред	Вибір з каталогу 4 кред		Вибір з каталогу 4 кред	
Курсові роботи							
			Курсова робота із загальної екології та неоекології 1 кред		Курсова робота з моніторингу довкілля 1 кред		
Практика							
	Загально-екологічна навчальна практика 4.5 кред		Ландшафтна навчальна практика 4.5 кред		Виробнича практика із заповідної справи 6 кред		Виробнича переддипломна практика 6 кред
							Дипломна робота 6 кред
							Атестація 1.5 кред

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми Екологія спеціальності 101 Екологія здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і завершується видачею документу державного зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з екології.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу (факультету, кафедри), або у репозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до публічного захисту	Атестація здійснюється відкрито як публічна презентація дипломної роботи, на якій можуть бути присутні представники інших закладів вищої освіти та/або роботодавці

